Dosarul nr. 4-1307/2024
4-24055853-12-4-23052024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

10 iulie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, Judecător Dorin Munteanu

Grefier Liuba Glazunov

În lipsa:

Agentului constatator *(executor judecătoresc)* Stoian Grigore

Învinuitului Novocșinov Vasile *****

Părții vătămate *****

Examinând în ședința de judecată publică cauza contravențională pornită în privința cet. Novocșinov Vasile *****, a.n. *****, IDNP *****, cu domiciliul în *****, care se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul Contravențional al RM, -

C O N S T A T Ă:

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr. 2-903/2022 din 08.12.2022, s-a hotărât de a încasa, de la Novocșinov Vasile *****, în beneficiul *****, a datoriei în mărime totală de 51500,00 lei.

În legătură cu neexecutarea hotărârii judecătorești, a fost eliberat titlul executoriu nr. 2-903/2022 din 09.01.2023, care a fost primit spre executare, iar totodată prin încheierea nr. 176-15968/2023 din 19.01.2023, fiind intentată procedura de executare.

Începând cu data de 08.12.2022 și până la data încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție, hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr. 2-903/2022 din 08.12.2022, a rămas neexecutată, asta din cauza faptului că debitorul Novocșinov Vasile ***** se eschivează intenționat de la executarea hotărârii instanței de judecată.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 176-15968/2023 din 20.05.2024, executorul judecătoresc Stoian Grigore, prin prisma art. 421 din Codul Contravențional al RM, în calitatea sa de agent constatator, a constatat contravenția prevăzută la art. 318 alin. (1) din Codul Contravențional al RM, și anume pentru neexecutarea intenționată și eschivarea de către Novocșinov Vasile ***** de la executarea hotărârii instanței de judecată.

Odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un şir de acţiuni în vederea executării cu succes a documentului dat.

Prin încheieri, debitorul a fost obligat să execute obligaţia prevăzută în documentul executoriu, în termenul prevăzut dc legislaţie, fiindu-i acordat în acest sens termen benevol de 15 zile, iar ca urmare ultimul nu a întreprins nimic şi nici nu a informat executorul judecătoresc despre acţiunile întreprinse.

Procedura de executare declanşată la cererea creditorului şi încuviinţată în baza documentului executoriu prezentat spre executare, a fost asigurat dc către executorul judecătoresc şi întreprinse un şir de acţiuni în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părţilor în procedura de executare despre acţiunile întreprinse şi comunicate drepturile şi obligaţiile acestora, însă orice măsură întreprinsă, nu a dat şi randament procedurii de executare, debitorul eschivându-se în mod direct de la îndeplinirea obligaţiei statuate prin hotărârea judecătorească pronunţată împotriva sa.

În urma măsurilor întreprinse au fost aplicate măsuri asigurătorii pe bunurile debitorului şi aplicate interdicţii şi restricţii la înstrăinarea acestora. Până în prezent un rezultat la toate acţiunile sus-indicate nu s-a stabilit, dat fiind faptul că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea hotărârii sus-indicate, fiind absent la nenumăratele solicitări de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc. De menționat este și faptul că, debitorul nu manifestă nici un interes pentru justa soluţionare a hotărârii de judecată, din considerentul dat executorul judecătoresc consideră că drepturile creditorului de a fi revendicate sunt în antiteză cu buna-credinţă a debitorului.

Prin acţiunile întreprinse, s-a expediat citaţie contravențională în adresa debitorului căruia i-au fost comunicate toate acţiunile întreprinse pe marginea procedurii de executare, totodată ultimul a fost somat de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc pentru a prezenta dovezi de achitare a datoriei, astfel procedura citării legale a fost respectată.

La data citată debitorul nu s-a prezentat la birou şi careva dovezi de achitare a datoriei nu a prezentat, deşi scrisorile cu aviz la citațiile înaintate au fost recepționate. Reieșind din aceasta, la data şi ora indicată în citaţie debitorul nu s-a prezentat şi nici nu a comunicat motivele. In urma tuturor acţiunilor întreprinse pe marginea procedurii de executare careva efect în executarea documentului executoriu nu s-a stabilt, necătând la faptul aplicării tuturor măsurilor menționate mai sus. Despre toate acţiunile întreprinse părţile în procedura de executare au fost informate prin scrisori cu aviz. Dat fiind faptul că la data şi ora stabilită în citaţia expediată debitorului acesta nu s-a prezentat şi nu a comunicat motivele neprezentării sale, s-a dispus întocmirea procesului-verbal în lipsa sa.

Deşi, executorul judecătoresc şi-a conturat pe deplin rolul activ în cadrul procedurii de executare, având responsabilitatea legală de a-1 înştiinţa pe debitor despre existenţa documentului executoriu şi menţiunea încadrată în aceasta, de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătoreşti, debitorul, în continuare, intenţionat, fără a ţine seama de deciziunea instanţei, tratează oarecum cerinţele executorului judecătoresc, manifestând impasibilitate împrejurărilor la care este solicitat.

Astfel, ţinând cont de cele menționate, cât şi de indiferența debitorului care prin inacțiunile sale ignoră orice solidare de a-şi onora obligaţiile înaintate, eschivându-se direct de la executarea hotărârii, este necesară tragerea la răspunderea contravențională conform art. 318 alin. (1) Cod Contravenţional al RM, a cărui dispoziţie prevede că „*Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menţionat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.*”.

La ședință de judecată agentul constatator – executorul judecătoresc Stoian Grigore, ***** și învinuitul Novocșinov Vasile ***** deși au fost citați în mod legal, nu s-au prezentat la ședința de judecată, nu au adus la cunoștință motivele neprezentării și nici nu au solicitat amânarea ședinței de judecată. Prin prisma art. 455 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre

data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional al RM, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Studiind minuțios materialele cauzei contravenționale în raport cu prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar ca procesul contravențional să fie încetat, reieșind din următoarele considerente:

Cu întâietate, instanța reține că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanţa constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate, iar procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional al RM.

În urma studiului materialelor cauzei contravenţionale în sensul constatării existenței sau inexistenței faptei contravenționale, instanţa de judecată ajunge la ferma convingere că învinuirea înaintată este una pur formală şi bazată pe presupuneri.

La examinarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va ţine cont de rigorile art. 458 din Codul Contravențional al RM, care indică că, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul Contravențional al RM, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Norma art. 10 din Codul Contravențional al RM, specifică că, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform art. 375 din Codul Contravențional al RM: (1) Persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Reieșind din normele vizate, dar şi analizând circumstanțele cauzei contravenţionale, instanța de judecată remarcă faptul că agentul constatator, executorul judecătoresc Stoian Grigore, nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare și propunerii de sancționare.

Cu referire la circumstanțele faptice, instanța de judecată reține că, prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr. 2-903/2022 din 08.12.2022, s-a hotărât de a încasa, de la Novocșinov Vasile *****, în beneficiul *****, a datoriei în mărime de 51500,00 lei.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale, se atestă că, executorul judecătoresc Stoian Grigore, prin încheierea nr. 176-15968/2023 din 19.01.2023, a intentat procedura de executare.

Urmare, în scopul asigurării documentului executoriu, la 19.01.2023, executorul judecătoresc a emis o încheiere privind asigurarea executării documentului executoriu, prin care a aplicat sechestru pe bunurile imobile și mobile ale făptuitorului.

La stabilirea existenței sau inexistenței faptei contravenționale, instanța de judecată reține că, în sensul art. 318 alin. (1) din Codul Contravențional al RM, obiectul juridic nemijlocit al contravenției vizate îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfăşurare a activităţii de serviciu a organelor administrației publice, organelor de drept şi a altor organe de stat, iar obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării sau eschivării de la executare a hotărârii de judecată.

Latura obiectivă a contravenţiei se realizează prin acţiune sau inacţiune. Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacţiunea persoanei poate fi exprimată prin ne întreprinderea acţiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătoreşti, considerând că hotărârea nu este corectă, legală etc.

Latura subiectivă a contravenției imputate se realizează prin intenție directă, astfel ca făptuitorul să conștientizeze că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenţionat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanţei de judecată şi doreşte acest rezultat. Motivele neexecutării intenţionate nu influenţează la încadrarea faptei.

Prin prisma stabilirii existenței sau inexistenței laturii subiective a contravenției, instanța de judecată reține că, răspunderea contravențională în temeiul art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, pentru neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, trebuie să fie condiționată de îndeplinirea anumitor proceduri cu privire la executarea acestei hotărâri. În acest sens, după ce hotărârea judecătorească rămâne definitivă sau în cazul executării imediate a acesteia, urmează a fi intentată procedura de executare a hotărârii.

În cazul de față, instanța de judecată evidențiază că, la materialele cauzei, în susținerea învinuirii, nu există nici o probă care ar confirma îndeplinirea unor proceduri concrete privind executarea hotărârii și rezultatele acestor acțiuni care să ateste că persoana ar dispune de careva mijloace financiare, însă refuză sau se eschivează de la achitarea datoriei, pentru ca, subsidiar, în baza acestora, instanța să poată stabili intenția făptuitorului Novocșinov Vasile ***** de comitere a contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul Contravențional al RM.

Or, atât potrivit circumstanțelor faptice stabilite de către executorul judecătoresc Stoian Grigore în procesul-verbal cu privire la contravenție, cât și potrivit înscrisurilor anexate în scopul probării învinuirii, se poate deduce doar circumstanța existenței unei datorii, dar în nici un caz nu poate fi constatată intenția eschivării sau neexecutării intenționate, pentru dovedirea căreia, executorul judecătoresc urma în mod obligatoriu să prezinte probe relevante cu referire la posibilitatea debitorului de a achita datoria la care a fost obligat prin hotărârea instanței de judecată.

Instanța reține ca fiind elocvente speței prevederile art. 23 alin. (1) din Codul de executare, potrivit cărora, în cazul în care acţiunile (inacţiunile) cu elemente ale contravenţiei ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerinţele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal cu privire la contravenţie, pe care îl înaintează spre examinare instanţei de judecată. În cazul în care aceste acţiuni conţin elemente ale infracţiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

La acest aspect, instanța de judecată va face trimitere la Decizia Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 320 alin. (2) din Codul penal (neexecutarea hotărârii instanței de judecată), care în pct. 28 a menționat că, „practica judiciară demonstrează că, atunci când persoana este învinuită de neexecutarea unei hotărâri judecătorești, trebuie probată posibilitatea reală a persoanei de a executa hotărârea în discuție".

Așa fiind, pentru ca să poată fi constatată intenția directă a persoanei privind neexecutarea intenționată a hotărârii instanței de judecată, prioritar, trebuie să fie constatată posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a persoanei, de a purcede la executare.

La caz, instanța de judecată constată că, o mare parte din circumstanțele descrise de către executorul judecătoresc în procesul-verbal cu privire la contravenție nu au nici un suport probator, cum ar fi faptul comunicării debitorului a acțiunilor întreprinse pe marginea procedurii de executare și somarea acestuia de a se prezenta la sediul executorului judecătoresc.

Mai mult decât atât, la descrierea circumstanțelor de fapt în procesul verbal cu privire la contravenție, executorul judecătoresc a consemnat că, în urma tuturor acțiunilor întreprinse pe marginea procedurii de executare, careva efect în executarea documentului executoriu nu s-a stabilit, instanța de judecată atestând în această privință că, în lipsa unor bunuri mobile sau imobile, dar și a mijloacelor financiare suficiente pe cardurile bancare, aceste acțiuni ale executorului judecătoresc nici nu puteau să fie succedate de vreun rezultat, agentul constatator urmând să întreprindă alte măsuri care să confirme ipoteza sa precum că debitorul Novocșinov Vasile ***** ar dispune de careva mijloace financiare, și cu toate astea s-ar eschiva de la executarea obligațiunilor sale în temeiul unei hotărâri judecătorești.

Într-o altă ordine de idei, instanța de judecată stabilește lipsa la materialele cauzei a vreo unui înscris care ar confirma posibilitatea reală a cet. Novocșinov Vasile ***** de a executa hotărârea instanței de judecată integral.

Prin urmare, în cadrul procesului contravențional, agentul constatator nu a anexat nici o probă care ar confirma că făptuitorul a avut careva bunuri, dar intenționat le-a înstrăinat sau are bunuri care îi aparțin, dar nu sunt înregistrate pe numele lui, sau că acesta ar deține careva venituri însă intenționat nu achită datoria, ceea ce ar demonstra posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a debitorului Novocșinov Vasile *****, de a purcede la executarea hotărârii instanței de judecată.

Instanța elucidează că, este cert că hotărârile și sentințele judecătorești au caracter obligatoriu, iar dreptul la un tribunal garantat de art. 6 alin. (1) din Convenţie ar fi iluzoriu, dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părţi, însă în cazul de față, executorul judecătoresc nu a întreprins suficiente măsuri în sensul executării actului judecătoresc, cum ar fi ieșirea la fața locul, pentru a verifica existenta la domiciliul debitorului a bunurilor pasibile vânzării silite, măsuri care ar dovedi depunerea efortului în vederea executării efective a documentului executoriu, precum nici nu a prezentat probe care ar confirma comiterea faptei contravenționale în forma stabilită de către legiuitor, prin dovedirea fără echivoc, prin probe concludente, pertinente și utile a conjuncturii neexecutării intenționate sau eschivării de la executare a hotărârii instanței de judecată prin care s-a dispus încasarea datoriei.

Așadar, prin prisma circumstanțelor dezvăluite supra, instanța de judecată conchide că, în speță, lipsește intenția directă a făptuitorului Novocșinov Vasile ***** în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul Contravențional al RM, de altfel, în ședința de judecată nu s-a constatat voința făptuitorului de a săvârşi fapta contravențională.

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate.

Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (Boldea v. România, 15 februarie 2007, § 30).

La caz, instanța de judecată reține că potrivit circumstanțelor faptice, în situația în care la materialele cauzei contravenționale lipsește cu desăvârșire vreo probă precum că făptuitorul dispune de careva bunuri sau venituri, însă în mod nejustificat refuză executarea hotărârii, fie se eschivează de la achitarea datoriei, prin urmare, în speță, nu se identifică elementul esențial – intenția de eschivare sau neexecutare a hotărârii instanței de judecată, fiind astfel niște împrejurări care impun încetarea procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

Așadar, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina cet. Novocșinov Vasile *****, instanța a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenţie constatată de către agentul constatator în partea existenței laturii subiective, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție acționează principiul *in dubio pro reo*.

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie.

Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul Contravențional al RM, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

După prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul Contravenţional al RM, în cazul în care se constată că nu există faptul contravenției, instanţa încetează procesul contravenţional.

Față de cele ce preced, respectând principiul contradictorialității procesului contravenţional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în şedinţa de judecată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată concluzionează că, în ședința de judecată nu a fost dovedită fapta contravenţională specificată la art. 318 alin. (1) din Codul Contravenţional al RM, din care considerente, cu referire la dispoziția art. 461 coroborată cu cea a art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul Contravenţional al RM, procesul contravenţional respectiv necesită a fi încetat pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. art. 421, 441 alin. (1) lit. a), 442, 460, 461-462 din Codul Contravenţional al RM, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se încetează procesul contravenţional pornit în privința cet. Novocșinov Vasile *****, care se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) din Codul Contravenţional al RM, pe temeiurile prevăzute la art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței, Judecător /semnătura/ Dorin Munteanu

Copia corespunde originalului, Judecător Dorin Munteanu